

СХВАЛЕНО
Протокол № 1
засідання педагогічної ради
від 29.08.2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор
Віта ВОЗНІЧУК

01.09.2025 р.

Освітня програма Денисівської гімназії Білогірської селищної ради Шепетівського району Хмельницької області

Зміст освітньої програми

1. Загальні положення освітньої програми.....	
2. Навчальний план для 1-4 класів.....	
2.1. Вимоги до осіб, які навчаються за освітньою програмою.....	
2.2. Загальний обсяг навчального навантаження.....	
2.3. Очікувальні результати навчальної діяльності.....	
2.4. Перелік типових освітніх та навчальних програм.....	
2.5. Форми організації освітнього процесу та методи навчання.....	
2.6. Інструментарій оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти.....	
3. Навчальний план для 5-8 класів (НУШ).....	
3.1. Вимоги до осіб, які навчаються за освітньою програмою.....	
3.2. Загальний обсяг навчального навантаження.....	
3.3. Очікувальні результати навчальної діяльності.....	
3.4. Перелік навчальних програм, розроблених на основі модельних навчальних програм.....	
3.5. Форми організації освітнього процесу та методи навчання.....	
3.6. Інструментарій оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти.....	
4. Навчальний план для 9 класу.....	
4.1. Вимоги до осіб, які навчаються за освітньою програмою.....	
4.2. Загальний обсяг навчального навантаження.....	
4.3. Очікувальні результати навчальної діяльності.....	
4.4. Перелік типових освітніх та навчальних програм.....	
4.5. Форми організації освітнього процесу та методи навчання.....	
4.6. Інструментарій оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти.....	
5. Особливості оцінювання та визнання результатів навчання окремих категорій учнів.....	

1. Загальні положення

Освітня програма Денисівської гімназії Білогірської селищної ради Шепетівського району Хмельницької області окреслює підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державними стандартами початкової та базової середньої освіти.

Виконання програм з навчальних предметів орієнтовано на формування в учнів ключових і предметних компетентностей, які покликані наблизити процес навчання до життєвих потреб здобувачів освіти, їхніх інтересів та природних здібностей.

Освітня програма Денисівської гімназії розроблена на основі:

- **Державного стандарту початкової освіти**, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688),
- **Типової освітньої програми**, розробленої під керівництвом Савченко О.Я., для **1- 2 класів** закладів ЗСО (наказ МОН від 12.08.2022 № 743/22);
- **Типової освітньої програми**, розробленої під керівництвом Савченко О.Я., для **3-4 класів** закладів ЗСО (наказ МОН від 12.08.2022 № 743/22);
- **Державного стандарту базової середньої освіти**, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року №898 (у 2024-2025 н.р. для **5-8 класів**);
- **Типової освітньої програми для 5-9 класів загальної середньої освіти** (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України № 235 від 19.02.2021 в редакції наказу Міністерства освіти і науки України № 1120 від 09.08.2024) (у 2024-2025 н.р. для **5-8 класів**);
- **Державного стандарту базової середньої освіти**, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1392 (у 2024-2025 н.р. для **9 класу**);
- **Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня**, затвердженої наказом МОН від 20.04.2018 № 405 (**9 класу**);

Заклад освіти має таку структуру:

- початкова школа (1-4 класи);
- гімназія (5-9 класи).

Денисівська гімназія Білогірської селищної ради працює за п'ятиденним робочим тижнем.

Навчальні заняття розпочинаються о 9 годині.

Тривалість уроків:

- 1 клас – 35 хв.,
- 2-4 класи – 40 хв.,
- 5-9 класи – 45 хв.

Тривалість перерв:

малих – у 1 класі 20 хв., у 2-4 класах – 15 хв., у 5-9 класах – 10 хв.; великих – у 1 класі - 30 хв., у 2-4 класах - 25 хв., у 5-9 класах – 20 хв.(після 2 і 3 уроків).

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

I семестр – з 1 вересня по 26 грудня 2025 року

II семестр - з 12 січня по 29 травня 2026 року

Впродовж навчального року для учнів проводяться канікули:

осінні: з 25 жовтня по 02 листопада 2025 року;

зимові : з 27 грудня по 11 січня 2026 року;

весняні: з 21 березня по 29 березня 2026 року.

Закінчення навчального року регламентується нормативно-правовими документами, рішенням педагогічної ради закладу. Відповідно до статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» освітній процес організовується в межах навчального року, що розпочинається у День знань – 1 вересня, триває не менше 175 навчальних днів і закінчується не пізніше 28 червня наступного року.

Завершити навчальний рік 29 травня 2026 року.

Освітній процес у Денисівській гімназії з 01 вересня розпочнеться в очному форматі.

Кадрове забезпечення освітньої діяльності (якісний та кількісний склад педагогічного колективу)

У гімназії працює 17 педагогічних працівників. З них – 3 сумісників.. 15 вчителів мають повну вищу педагогічну освіту. Із загальної кількості педагогічних працівників вищу категорію мають – 7 чол. (41 %); I категорію – 6 чол. (35 %); II категорію – 2 чол.(11.8 %), спеціаліст - 2 (11,8 %).

Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності

Освітній процес закладу освіти здійснюється за навчальними програмами, підручниками, які рекомендовані МОН України для використання у закладах загальної середньої освіти .

Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності (кількість та наявність класів, кабінетів, майстерень, комп'ютерної техніки тощо).

У гімназії наявні 9 класів, 6 навчальних кабінетів, 4 кімнати для початкової школи, комбінована майстерня з трудового навчання (для обробки деревини та металів), спортивна зала. Кількість комп'ютерів та комп'ютерної техніки в закладі становить 34 шт., проєкторів – 2 шт., телевізорів - 5 шт., музичний центр - 2 шт., інтерактивна дошка – 2 шт., мультимедійна панель – 1 шт.

Контроль за якістю освітніх послуг

У 2025/2026 навчальному році буде здійснюватись контроль за якістю освітніх послуг з таких навчальних предметів:

- географія (6 - 9 класи).

Моніторинг досягнень учнями результатів навчання

У 2025/2026 навчальному році буде проведено моніторинги досягнень учням результатів навчання з таких предметів:

- 5 клас (адаптаційний цикл, НУШ).

Особливості освітнього процесу у 2025/2026.р.

У 2025/2026 н.р. колектив гімназії буде здійснювати освітній процес за очною формою навчання. У випадку несприятливої епідеміологічної ситуації, виникнення небезпеки чи сигналу «повітряна тривога» – із застосуванням дистанційних технологій в режимі онлайн з використанням платформ та застосунків:

- для проведення уроків у режимі відеоконференцій – GoogleMeet,
- для розташування розкладу занять – сайт закладу, Viber, GoogleClassroom,
- для розташування навчальних матеріалів, створення інтерактивних занять, керування навчанням (проходження лабораторних, практичних, контрольних робіт, різного виду тестувань), для забезпечення зворотного зв'язку, як додаткове джерело навчальних матеріалів (текстових, відео) – вебсервіс Google, Classroom, Viber, платформи для дистанційного навчання «Всеукраїнська школа онлайн», сайти «На урок» «Всеосвіта» та ін.

На початку навчального року задля забезпечення якісного виконання освітньої програми та з урахуванням нестабільних умов організації освітнього процесу (повітряні тривоги, відключення електроенергії, перебої з інтернетом) у даному навчальному році буде приділено увагу повторенню вивченого матеріалу за минулий рік, запроваджено корегувальне навчання. Для цього учителі проведуть діагностичне опитування (в усній та письмовій формах) з метою визначення рівня засвоєння у попередньому класі матеріалу учнями. За його результатами буде проведено адаптивне гнучке планування, яке передбачатиме перерозподіл навчального часу між темами, коригування змісту та результатів навчання з урахуванням виявлених освітніх втрат. Спосіб діагностування залишкових результатів навчання кожен вчитель обирає самостійно. Результати діагностування не підлягають обліку, оскільки вони є орієнтиром для визначення рівня залишкових знань і вмінь, і не враховуються під час оцінювання за перший семестр.

У зв'язку з активним застосуванням цифрових технологій в освітньому процесі учителі особливу увагу приділятимуть питанням безпеки в інтернеті, формуванню медіаграмотності, вихованню мережевого етикету.

Актуальними для роботи з учнями залишаться питання вивчення правил пожежної, мінної безпеки та основ цивільного захисту, організація регулярних навчань щодо дій в умовах загрози та виникнення надзвичайної ситуації, у разі оголошення «повітряної тривоги», проведення уроків безпеки, надання індивідуальної підтримки учням з ООП під час підготовки до реагування на надзвичайні ситуації.

У 2025/2026 н.р. в закладі зберігається особливий режим роботи та чіткі

правила організації освітнього процесу відповідно до Алгоритму дій учасників освітнього процесу під час надзвичайних ситуацій та правового режиму воєнного стану.

Дана освітня програма визначає:

вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою;

загальний обсяг навчального навантаження, тривалість і взаємозв'язки окремих предметів, їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення;

очікувані результати навчальної діяльності здобувачів освіти передбачені програмами з навчальних предметів;

перелік варіантів типових навчальних планів та модельних навчальних програм із зазначенням їх авторів;

форми організації освітнього процесу та методи навчання внутрішньої системи забезпечення якості освіти;

інструментарій оцінювання здобувачів освіти, що складається з переліку видів та форм оцінювання, які застосовуються у закладі освіти, критеріїв, шкал оцінювання, відповідних процедур та правил.

2. Навчальний план для 1- 4 класів

Навчальний план на 2025/2026 навчальний рік для першого та другого класів розроблено на основі типової освітньої програми для 1-2 класів (автор Савченко О. Я), затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 № 1272 «Про затвердження типових освітніх навчальних програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти» та типової освітньої програми для 3-4 класів (автор Савченко О. Я.), затвердженої наказом МОН України від 08.10.2019 № 1273 «Про затвердження типових освітніх навчальних програм для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти».

Навчальний план 1-4 класів охоплює інваріантний складник, сформований на державному рівні, та варіативний складник, в якому передбачено збільшення годин на вивчення окремих предметів інваріантної складової.

Години варіативного складника робочого навчального плану учнів початкової школи використано на введення додаткової години «Навчання грамоти» для вивчення у 1 класі та індивідуальних годин у 2-4 класах.

При розподілі годин варіативного складника робочого навчального плану враховано, що гранично допустиме навантаження вираховується на одного учня, а уроки фізичної культури не враховуються при визначенні цього показника.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

(початкової школи)
на 2025/2026 навчальний рік

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень по класах				Разом
		1кл	2кл	3кл	4кл	
ІНВАРІАНТНИЙ СКЛАДНИК						
Мовно-літературна	Навчання грамоти Українська мова Читання Літературне читання	7+1	3,5 3,5	3,5 3,5	3,5 3,5	29
Іншомовна	Іноземна мова (англійська)	2	3	3	3	11
Математична	Математика	4	4	5	5	18
Природнича, громадянська й історична, соціальна і здоров'язбережувальна галузі	Я досліджую світ	3	3	3	3	12
Технологічна	Дизайн і технології	1	1	1	1	4
Інформатична	Інформатика	-	1	1	1	3
Мистецька	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	4
	Музичне мистецтво	1	1	1	1	4
Фізкультурна	Фізична культура	3	3	3	3	12
ВАРІАТИВНИЙ СКЛАДНИК						
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей: навчання грамоти проведення індивідуальних консультацій та групових занять	Індивідуальні консультації		1	1	1	3
Загальнорічна кількість навчальних годин		20+3	22+3	23+3	23+3	88+12
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження учня		20	22	23	23	88
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету(без урахування поділу на групи)		23	25	26	26	100

2.1. Вимоги до осіб, які навчаються за освітньою програмою

Вимоги до осіб, які навчаються у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України ст. 12 «Про освіту»).

Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

2.2. Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін визначено у типовому навчальному плані.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1- 4 класів складає - 100 годин/навчальний рік: 1 клас - 23 год., 2 клас - 25 год., 3 клас - 26 год., 4 клас - 26 год.;

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Перелік та пропонований зміст освітніх галузей

Навчальну програму укладено за такими освітніми галузями:

Мовно-літературна, у тому числі:

Навчання грамоти

Українська мова та читання

Українська мова та літературне читання

Іноземна мова (англійська мова)

Математична

Природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі (Я досліджую світ)

Технологічна (Дизайн і технології)

Інформатична

Мистецька

Фізкультурна

2.3. Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті початкової освіти, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної галузі. Вони наведені в типових освітніх програмах (<https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-tipovih-osvitnih-program-dlya-1-2-klasiv-zakladiv-zagalnoyi-serednoyi-osviti>, <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-tipovih-osvitnih-program-dlya-3-4-klasiv-zakladiv-zagalnoyi-serednoyi-osviti-1273>).

2.4. Перелік типових освітніх та навчальних програм

На виконання навчального плану для 1-4 класів на 2025/2026 навчальний рік передбачено використання затверджених Міністерством освіти і науки України, навчальних програм з усіх предметів інваріатної частини.

Перелік навчальних програм для 1-4-х класів (НУШ)

№	Назва навчальної програми
---	---------------------------

1.	Типова освітня програма для 1-2 класів (автор Савченко О. Я.), (затверджена наказом МОН України від 08.10.2019 № 1272)
2.	Типова освітня програма для 3-4 класів (автор Савченко О. Я.), (затверджена наказом МОН України від 08.10.2019 № 1273)

2.5. Форми організації освітнього процесу та методи навчання

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок; використання технологій дистанційного навчання.

Також передбачені екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, квести, інтерактивні уроки (урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, відео-уроки, ділові ігри тощо. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, забезпечуючи досягнення очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах з предмету.

У закладі впроваджуються інформаційно-комунікаційні технології. Застосування ІКТ в освітньому процесі базується на загальному розумінні зміни ролі інформації та принципах інформаційної взаємодії в різних напрямках освітньої діяльності. В освітньому процесі використовуються мультимедійні презентації, проєкти, онлайн тести, програмні засоби навчання, що дозволяє формувати позитивну мотивацію учнів до освітньої діяльності, критичне і логічне мислення, вміння приймати рішення, співпрацювати в команді, бути конкурентоздатними та впевненими особистостями.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Діти, які перебувають за кордоном і навчаються у місцевих школах, матимуть можливість долучатися до освітнього процесу, організованого в гімназії, дистанційно в асинхронному режимі у зручний для них час. Або продовжити навчання за сімейною чи екстернатною формами.

2.6. Інструментарій оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному

обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів освіти у 1-2 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними типовою освітньою програмою.

Навчальні досягнення здобувачів у 3-4 класах підлягають формувальному та підсумковому (річному) оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти. Державна підсумкова атестація учнів 4-х класів проводиться відповідно до Порядку проведення державної підсумкової атестації, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 07.12.2018 №1369, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 02.01.2019 №8/32979.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх

прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації мети і завдань початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Відповідно до методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1- 4 класів закладів загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 13 липня 2021 року № 813, пункту 28 Державного стандарту початкової освіти, аналізу та формулювання суджень вчителями 1 - 4 класів гімназії рішенням педагогічної ради ухвалили, що результати оцінювання особистісних надбань учнів у 1 – 4 класах виражати вербальною оцінкою, а об'єктивних результатів навчання учнів у 1 – 2 класах – вербальною оцінкою, у 3 – 4 класах – рівневою оцінкою.

3. Навчальний план для 5-8 класів НУШ

Метою базової середньої освіти є всебічний розвиток і соціалізація учнів, формування їхньої національної самосвідомості, загальної культури, світоглядних орієнтирів, екологічного стилю мислення

Навчальний план для 5 – 8 класів (НУШ) розроблений на основі Типової освітньої програми для 5-9 класів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН № 235 від 19.02.2021р.

З метою покращення читання з розумінням, вміння висловлювати власну думку усно й письмово, критично й системно мислити додано до мінімальної кількості годин по 0,5 години української (5-7 класи) та 1 год (8 клас) й зарубіжної літератури 0,5 год (8 клас).

- Для формування розуміння історичного процесу, особистості патріота України з активною громадянською позицією додано:

- 1 год. предмету «Історія України. Всесвітня історія» з інтеграцією тем громадянської освіти 6 клас;

- 1 год. до предмету «Історія України» (з інтеграцією тем громадянської освіти) 7 клас;

- 1 год у 8 класі.

- З метою розвитку особистості учня через формування математичної компетентності, логічного мислення, розуміння можливостей застосування математики в особистому та суспільному житті додано: 1 год. у 6 класі; по 0,5 год. алгебри і геометрії у 7 класі, по 0,5 год - у 8 класі.

- З метою формування наукового світогляду, предметної географічної компетентності додано 1 год географії у 6 класі.

- Для формування особистості учнів, які знають і розуміють основні закономірності живої і неживої природи, усвідомлюють цілісність природничо-наукової картини світу, розвиток в учнів пізнавальних, дослідницьких здібностей додано 0,5 год (5 клас), 1 год (6 клас) на інтегрований курс

«Пізнаємо природу»; 0,5 год. на вивчення біології у 7 класі.

- З метою формування компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження, розкриття креативного потенціалу, залучення учнів до культурних процесів в Україні додано по 1 годині на інтегрований курс «Мистецтво» у 5-8 класах.

- Для вивчення міжгалузевого курсу соціального, емоційного та етичного спрямування «Етика»- виділено по 1 год. у 5 та 6 класах.

Відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази гімназії, кадрового забезпечення, змістове наповнення предмета «Фізична культура» для 5, 6, 7, 8 класів у закладі сформувати з таких варіативних модулів: бадмінтон, баскетбол, волейбол, гімнастика, футбол, футзал, алтимат фрізбі, легка атлетика, додзбол, настільний теніс, шашки, дартс, рухливі ігри.

Навчальний план для 5-7 класів на 2025/2026 навчальний рік

Освітні галузі		5 клас	6 клас	7 клас	8 клас
	Кількість учнів в класах	5	6	6	5
Мовно-літературна	Перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Години	Години	Години	Години
	Українська мова	4	4	3	3
	Українська література	2	2	2	2
	Зарубіжна література	1	1	1,5	1,5
	Іноземна мова	3,5	3,5	3,5	3
Математична	Математика	4,5	5		
	Алгебра Геометрія			3 2	3 2
Природнична	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2		
	Географія		2	2	2
	Біологія			2,5	2
	Фізика			2	2
	Хімія			1	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс "Здоров'я, безпека та добробут"	1	1	1,5	1
	Етика	1	1		
	Підприємництво і фінансова грамотність				1
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	2			

	Історія України. Всесвітня історія		2,5		
	Історія України			1,5	1,5
	Всесвітня історія			1	1
	Громадянська освіта				0,5
Інформатична	Інформатика	1	1	1	1,5
Технологічна	Технології	2	2	1,5	1
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1	1	1
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3	3
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами		5	7	5,5	4,5
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		26+3	29+3	31+3	31+3
Загальна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		31	34	35	36
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	32	33
Усього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		26+3	29+3	31+3	31+3

3.1. Вимоги до осіб, які навчаються за освітньою програмою

Визначаючи вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою

програмою, заклад керується чинними нормативними документами у сфері освіти.

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року. Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюють комісію, затверджують її склад голову та членів комісії, а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складають за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № у редакції наказу Міністерства освіти і науки країни від 10 липня 2019 року № 955 , зареєстрованого в Міністерстві юстиції країни 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

3.2. Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження освітньої програми закладу відповідає загальному обсягу навчального навантаження, визначеному в Державному стандарті базової середньої освіти (Додаток 23) та Типовій освітній програмі для 5-9 класів (Додатки 1, 2).

Загальний обсяг річного навчального навантаження для кожної галузі в освітній програмі гімназії визначено у межах вказаного в Державному стандарті та Типовій освітній програмі діапазону рекомендованих, мінімальних та максимальних показників.

Загальний обсяг навчального навантаження учнів розподілено між роками навчання, освітніми галузями, обов'язковими та вибірковими освітніми компонентами. Обсяг навчального навантаження для учнів 5 класу – 1085, для 6 класу – 1190, для учнів 7-х класів складає 1225 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено в навчальних планах.

3.3. Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у державному стандарті базової середньої освіти, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначено на основі компетентнісного підходу.

До ключових компетентностей належать:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає вміння:

здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм сучасної української літературної мови, типів мовної взаємодії, особливостей стилів мовлення інформаційних та художніх текстів, медіатекстів;

здобувати та опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел у різних освітніх галузях і контекстах, критично осмислювати її та використовувати для комунікації в усній та письмовій формі, для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей;

відповідально, усвідомлюючи цінність української мови як мови взаємодії на всій території держави, використовувати мовні засоби для досягнення особистих і суспільних цілей у життєвих та навчальних ситуаціях, творчого самовираження;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає вміння:

здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм мови, особливостей основних стилів і жанрів мовлення, типів мовної взаємодії;

здобувати і опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел, критично осмислювати її, використовувати в усній та письмовій комунікації для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей;

відповідально використовувати мовні засоби для досягнення особистих і суспільних цілей у життєвих та навчальних ситуаціях, творчого самовираження, спираючись на особливості міжкультурної комунікації та досвід комунікації державною мовою;

відповідно до ситуації ефективно виражати ідеї, почуття, пояснювати та обговорювати факти, явища, події, обґрунтовувати свої погляди та переконання в усній і письмовій формі у різних особистісних і соціальних контекстах (побутових, навчальних, громадських тощо), спираючись на мовний і мовленнєвий досвід, мовні норми у спілкуванні, соціокультурні реалії та особливості міжкультурної комунікації;

3) математична компетентність, що передбачає здатність розвивати і застосовувати математичні знання та методи для розв'язання широкого спектра проблем у повсякденному житті; моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичного апарату; усвідомлення ролі математичних знань і вмінь в особистому та суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування наукового світогляду; здатність і готовність застосовувати відповідний комплекс наукових знань і методологій для пояснення світу природи; набуття досвіду дослідження природи та формулювання доказових висновків на основі отриманої інформації; розуміння

змін, зумовлених людською діяльністю; відповідальність за наслідки такої діяльності;

5) інноваційність, що передбачає здатність учня реагувати на зміни та долати труднощі; відкритість до нових ідей; ініціювання змін у класі, закладі освіти, родині, громаді тощо; спроможність визначати і ставити перед собою цілі, мотивувати себе та розвивати в собі стійкість і впевненість, щоб навчатися і досягати успіхів;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення екологічних основ природокористування, необхідності охорони природи, дотримання правил поведінки на природі, ощадливого використання природних ресурсів, розуміння контексту і взаємозв'язку господарської діяльності і важливості збереження природи для забезпечення сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає впевнене, критичне і відповідальне використання цифрових технологій для власного розвитку і спілкування; здатність безпечно застосовувати інформаційно-комунікаційні засоби в навчанні та інших життєвих ситуаціях, дотримуючись принципів академічної доброчесності;

8) навчання впродовж життя, що передбачає здатність визначати і оцінювати власні потреби та ресурси для розвитку компетентностей, застосовувати різні способи розвитку компетентностей, знаходити можливості для навчання і саморозвитку; спроможність навчатися і працювати в колективі та самостійно, організовувати своє навчання, оцінювати його, ділитися його результатами з іншими, шукати підтримки, коли вона потрібна;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають:

спроможність діяти як відповідальний громадянин, брати участь у громадському та суспільному житті, зокрема закладу освіти і класу, спираючись на розуміння загальнолюдських і суспільних цінностей, соціальних, правових, економічних і політичних принципів, ідей сталого розвитку суспільства, співіснування людей та спільнот у глобальному світі, критичне осмислення основних подій національної, європейської та світової історії, усвідомлення їх впливу на світогляд громадянина та його самоідентифікацію;

виявлення поваги до інших, толерантність, уміння конструктивно співпрацювати, співпереживати, долати стрес і діяти в конфліктних ситуаціях, зокрема пов'язаних з різними проявами дискримінації; дбайливе ставлення до особистого, соціального здоров'я, усвідомлення особистих відчуттів і почуттів, здатність дослухатися до внутрішніх потреб; дотримання здорового способу життя; розуміння правил поведінки та спілкування, що є загальноприйнятими в різних спільнотах і середовищах та ґрунтуються на спільних моральних цінностях; спроможність діяти в умовах невизначеності та багатозадачності;

10) культурна компетентність, що передбачає наявність стійкого інтересу до опанування культурних і мистецьких здобутків України та світу, шанобливого ставлення до культурних традицій українців, представників

корінних народів і національних меншин, інших держав і народів; здатність розуміти і цінувати творчі способи вираження та передачі ідей у різних культурах через різні види мистецтва та інші культурні форми; прагнення до розвитку і вираження власних ідей, почуттів засобами культури і мистецтва;

11) підприємливість і фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, спроможність використовувати можливості та реалізовувати ідеї, створювати цінності для інших у будь-якій сфері життєдіяльності; здатність до активної участі в житті суспільства, керування власним життям і кар'єрою; уміння розв'язувати проблеми; готовність брати відповідальність за прийняті рішення; здатність працювати в команді для планування і реалізації проєктів, які мають культурну, суспільну або фінансову цінність, тощо.

12) проєктно-технологічна компетентність – це здатність учня застосовувати знання, уміння, навички у процесі проєктно-технологічної діяльності учнів для виготовлення виробу (або надання послуги) від творчого задуму до його втілення у готовий продукт (послугу) за обраною технологією.

Наскрізними в усіх ключових компетентностях є такі вміння:

1) читати з розумінням, що передбачає здатність до емоційного, інтелектуального, естетичного сприймання і усвідомлення прочитаного, розуміння інформації, записаної (переданої) у різний спосіб або відтвореної технічними пристроями, що охоплює, зокрема, уміння виявляти приховану і очевидну інформацію, висловлювати припущення, доводити надійність аргументів, підкріплюючи власні висновки фактами та цитатами з тексту, висловлювати ідеї, пов'язані з розумінням тексту після його аналізу і добору контраргументів;

2) висловлювати власну думку в усній і письмовій формі, тобто словесно передавати власні думки, почуття, переконання, зважаючи на мету та учасників комунікації, обираючи для цього відповідні мовленнєві стратегії;

3) критично і системно мислити, що виявляється у визначенні характерних ознак явищ, подій, ідей, їх взаємозв'язків, умінні аналізувати та оцінювати доказовість і вагомість аргументів у судженнях, зважати на протилежні думки та контраргументи, розрізняти факти, їх інтерпретації, розпізнавати спроби маніпулювання даними, використовуючи різноманітні ресурси і способи оцінювання якості доказів, надійності джерел і достовірності інформації;

4) логічно обґрунтовувати позицію на рівні, що передбачає здатність висловлювати послідовні, несуперечливі, обґрунтовані міркування у вигляді суджень і висновків, що є виявом власного ставлення до подій, явищ і процесів;

5) діяти творчо, що передбачає креативне мислення, продукування нових ідей, доброзичесне використання чужих ідей та їх доопрацювання, застосування власних знань для створення нових об'єктів, ідей, уміння випробовувати нові ідеї;

6) виявляти ініціативу, що передбачає активний пошук і пропонування рішень для розв'язання проблем, активну участь у різних видах діяльності, їх ініціювання, прагнення до лідерства, уміння брати на себе відповідальність;

7) конструктивно керувати емоціями, що передбачає здатність розпізнавати власні емоції та емоційний стан інших, сприймати емоції без осуду, адекватно реагувати на конфліктні ситуації, розуміти, як емоції можуть допомагати і заважати в діяльності, налаштовуючи себе на пошук внутрішньої рівноваги, конструктивну комунікацію, зосередження уваги, продуктивну діяльність;

8) оцінювати ризики, що передбачає вміння розрізняти прийнятні і неприйнятні ризики, зважаючи на істотні фактори;

9) приймати рішення, що передбачає здатність обирати способи розв'язання проблем на основі розуміння причин та обставин, які призводять до їх виникнення, досягнення поставлених цілей з прогнозуванням та урахуванням можливих ризиків та наслідків;

10) розв'язувати проблеми, що передбачає вміння аналізувати проблемні ситуації, формулювати проблеми, висувати гіпотези, практично їх перевіряти та обґрунтовувати, здобувати потрібні дані з надійних джерел, презентувати та аргументувати рішення;

11) співпрацювати з іншими, що передбачає вміння обґрунтовувати переваги взаємодії під час спільної діяльності, планувати власну та групову роботу, підтримувати учасників групи, допомагати іншим і заохочувати їх до досягнення спільної мети.

Для формування ключових і предметних компетентностей у зміст кожного предмету закладено наскрізні змістові лінії: «Екологічна безпека та сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість та фінансова грамотність».

Призначення наскрізних інтегрованих змістових ліній – формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння з різних предметів у реальних життєвих ситуаціях або виконання практичних завдань наближених до життя.

Результатом вивчення наскрізних змістових ліній є процес формування ключових компетентностей, які характеризуються доповненням учнівського досвіду з урахуванням їхніх природних нахилів та здібностей, професійних намірів, наявних готових знань з різних предметів.

Змістова лінія **«Екологічна безпека та сталий розвиток»** націлена на формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.

«Громадянська відповідальність» націлена на формування відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства, а також важливість національної ініціативи; спирається у своїй діяльності на культурні традиції і вектори розвитку держави. Вивченням питань, що належать до змістової лінії **«Здоров'я і безпека»** прагнуть сформувати учня як духовно, емоційно, соціально і фізично

повноцінного члена суспільства, який здатний дотримуватися здорового способу життя і формувати безпечне життєве середовище.

Змістова лінія «**Підприємливість та фінансова грамотність**» націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння молодим поколінням українців практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).

3.4. Перелік навчальних програм, розроблених на основі модельних програм

Модельна навчальна програма - документ, що визначає орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання учнів, зміст навчального предмета, інтегрованого курсу та види навчальної діяльності учнів, рекомендований для використання в освітньому процесі в порядку, визначеному законодавством. Модельні навчальні програми спрямовані насамперед на реалізацію вимог Державного стандарту базової середньої освіти.

Враховуючи особливості та потреби учнів закладу в досягненні обов'язкових результатів навчання, потенціал педагогічного колективу, ресурсне забезпечення закладу освіти, навчально-методичний супровід конкретних модельних програм, наявність внутрішньогалузевих та міжгалузевих зв'язків між програмами різних предметів та курсів для реалізації ключових компетентностей, варіативність програм для підтримки курсів у діапазоні від мінімальної до максимальної кількості годин, педагогічний колектив навчального закладу буде використовувати в освітньому процесі такі модельні програми.

Перелік модельних навчальних програм для учнів НУШ (5-8 класи)

(рекомендовані наказом МОНУ від 12.07.2021 № 795 (зі змінами), №883

Предмет	Модельна програма	
	Адаптаційний цикл	Базове предметне навчання
Українська мова	«Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.)	«Українська мова. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д.)

Українська література	«Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Архипова В.П., Січкач С.І., Шило С.Б.)	«Українська література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Яценко Т.О., Пахаренко В.І. та ін.)
Зарубіжна література	«Зарубіжна література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко-Бекерська Л.В., Юлдашева Л.П., Рудніцька Н.П., Туряниця В. Г., Тіхоненко С.О., Вітко М.І., Джангобекова Т.А.)	«Зарубіжна література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Волощук Є. В., Слободянюк О. М.)
Англійська мова	«Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Зимомря І. М., Мойсюк В. А., Тріфан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.)	«Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Зимомря І. М., Мойсюк В. А, Тріфан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.).
Вступ до історії України та громадянської освіти	«Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори Бурлака О.В., Власова Н.С., Желіба О.В., Майорський В.В., Піскарьова І.О., Щупак І.Я.)	
Історія України. Всесвітня історія		
Історія України		«Історія України. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Бурлака О. В., Желіба О. В., Павловська-Кравчук В. А., Худобець О. А., Черкас Б. В., Щупак І. Я.)

Всесвітня історія		«Всесвітня історія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Щупак І. Я., Посунько А. С., Бакка Т. В., Бурлака О. В., Власова Н. С., Желіба О. В., Махонін О. О., Мелещенко Т. В., Павловська-Кравчук В. А., Піскарьова І. О., Худобець О. А.)
Математика	«Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори:Скворцова С.О., Тарасенкова Н.А.)	
Алгебра		«Алгебра. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Істер О. С.)
Геометрія		«Геометрія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори; Бурда М.І., Тарасенкова Н.А., Васильєва Д.В.)
Етика	«Етика. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ашортіа Є.Д., Бакка Т.В., Желіба О.В., Козіна Л.Є., Мелещенко Т.В., Щупак І.Я.)	
Пізнаємо природу	«Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.)	
Біологія		«Біологія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Балан П. Г., Кулініч О. М., Юрченко Л. П.)

Географія		«Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Запотоцький С.П., Карпюк Г.І., Гладковський Р.В., Довгань А.І., Совенко В.В., Даценко Л.М., Назаренко Т.Г., Гільберг Т.Г., Савчук І.Г., Нікитчук А.В., Яценко В.С., Довгань Г.Д., Грома В.Д., Горовий О.В.)
Фізика		«Фізика. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Кремінський Б. Г., Гельфгат І. М., Божинова Ф. Я., Ненашев І. Ю., Кірюхіна О. О.)
Хімія		«Хімія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Григорович О. В.)
Здоров'я, безпека та добробут	«ЗДОРОВ'Я, БЕЗПЕКА ТА ДОБРОБУТ. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори: Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л.)	«Здоров'я, безпека та добробут. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори: Воронцова Т. В., Пономаренко В. С., Андрук Н. В., Лаврентьєва І. В., Хомич О. Л.)
Інформатика	«Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.)	«Інформатика. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Бондаренко О. О., Ластовецький В. В., Пилипчук О. П., Шестопапов Є. А.)
Технології	«Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Терещук А.І.,	«Технології. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авторки Ходзицька І. Ю., Горобець О. В., Медвідь О.

	Абрамова О.В., Гащак В.М., Павич Н.М.)	Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М.)
Музика	«Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автор Кондратова Л. Г.)	«Мистецтво. 7–9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Кондратова Л. Г.)
Образотворче мистецтво		
Фізична культура	«Фізична культура. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Баженков Є. В., Бідний М. В., Ребрина А. А., Данільченко В. О., Коломоєць Г. А., Дутчак М. В.)	«Фізична культура. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Баженков Є. В., Бідний М. В., Ребрина А. А., Данільченко В. О., Коломоєць Г. А., Дутчак М. В.)

3.5. Форми організації освітнього процесу та методи навчання

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб.

Безпечне освітнє середовище забезпечує:

- наявність безпечних умов навчання та праці;
- комфортну міжособистісну взаємодію, сприяючи емоційному благополуччю учнів, педагогів та батьків;
- відсутність будь-яких проявів насильства та наявність достатніх ресурсів для їх запобігання;
- дотримання прав і норм фізичної, психологічної, інформаційної та соціальної безпеки кожного учасника освітнього процесу.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроків, інтерактивні форми, методи навчання -дослідницькі, інформаційні, проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуативні вправи, екскурсії, віртуальні подорожі, квести, які вчитель організовує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Діти, які перебувають за кордоном і навчаються у місцевих школах, матимуть можливість долучатися до освітнього процесу, організованого в гімназії, дистанційно в асинхронному режимі у зручний для них час. Або продовжити навчання за сімейною чи екстернатною формами.

3.6. Інструментарій оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

Система оцінювання має на меті допомогти вчителю конкретизувати навчальні досягнення учнів і надати необхідні інструменти для впровадження об'єктивного оцінювання результатів навчання.

Навчальні досягнення учнів 5-8 класів оцінюються відповідно до "Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти", затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898 (наказ МОНУ №1093 від 02.08.2024 р.).

Об'єктами оцінювання є результати навчання учнів.

Результати навчання — це знання, уміння, навички, ставлення, цінності, набуті в процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, виміряти й оцінити та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми на кожному рівні (циклі) загальної середньої освіти.

Видами оцінювання результатів навчання учнів є формувальне, поточне (у процесі навчання), підсумкове оцінювання та державна підсумкова атестація.

Формувальне оцінювання спрямоване на відстеження динаміки навчального поступу учнів, визначення їхніх навчальних (освітніх) потреб і скерування освітнього процесу на підвищення ефективності навчання з урахуванням встановлених результатів навчання.

Формувальне оцінювання результатів навчання учнів/учениць виконує діагностувальну, коригувальну, орієнтувальну, мотиваційно-стимулювальну, розвивальну, прогностичну та виховну функції.

Формувальне оцінювання передбачає використання різноманітних методів збору інформації і повинне відповідати цілям і завданням, які встановлені для конкретного навчального предмета/інтегрованого курсу. Його здійснюють у формі самооцінювання, взаємооцінювання, оцінювання вчителем/вчителькою із використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника спостережень учителя, портфоліо результатів навчальної діяльності учня/учениці тощо).

Завдання для оцінювання добираються так, щоб можна було отримати об'єктивну інформацію про рівень досягнення учнями обов'язкових результатів навчання певної групи результатів, яка охоплює споріднені загальні результати відповідної освітньої галузі.

Підсумкове оцінювання має на меті співвіднесення фактичних результатів навчання, яких досягли здобувачі освіти, з обов'язковими/очікуваними результатами навчання, визначеними Державним стандартом/навчальною програмою за певний період навчання. Здійснюють його періодично. Кількість підсумкових робіт встановлює вчитель / вчителька

самостійно. Підсумкові роботи можуть охоплювати один, декілька або всі групи результатів відповідного навчального предмета/інтегрованого курсу. Під час фіксації підсумкових оцінок у класному журналі над колонкою з датою проведення уроку учитель/учителька здійснює також запис назви групи результатів відповідним позначенням (ГР 1, ГР 2, ГР 3, ГР 4)

Підсумкове оцінювання за семестр здійснюють за групами результатів навчання, що передбачені Критеріями оцінювання за освітніми галузями, з урахуванням різних форм і видів навчальної діяльності. Для формування висновків щодо рівня досягнення обов'язкових результатів навчання за семестр учитель і учителька може запропонувати учнівству: 1) виконати комплексну підсумкову роботу, завдання якої дозволяють установити результати навчання за всіма групами результатів, визначеними в Критеріях оцінювання за освітніми галузями; 2) виконати окремі підсумкові роботи для кожної групи результатів, визначеної у Критеріях оцінювання за освітніми галузями.

Результати семестрового та річного оцінювання фіксують у класному журналі та Свідоцтві досягнень.

Фіксація записів семестрового оцінювання за кожною групою результатів проводиться в класному журналі в окремій колонці без дати з відповідним записом (ГР 1, ГР 2 тощо).

На підставі оцінок за групами результатів виставляють загальну оцінку за семестр. Її можна визначати як середню арифметичну оцінок за групами результатів.

У Свідоцтві досягнень виставляють семестрові оцінки за групами результатів, на підставі яких виставляють загальну оцінку за семестр з кожного навчального предмета/інтегрованого курсу навчального плану освітньої програми гімназії.

Семестрова оцінка та Групи результатів за бажанням учнів може бути скоригована. Незалежно від того, чи були охочі скоригувати семестрову оцінку чи групи результатів, у журналі після семестрової оцінки відводять окрему колонку без дати з написом «Скоригована» і окремі колонки для кожної групи результатів ГР скоригована.

Підсумкове оцінювання за рік не здійснюють (оцінки за групи результатів у графі «Річна» не виставляють). Річну оцінку виставляють на підставі загальних оцінок за I та II семестри або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих досягнень учня і учениці протягом року.

Державна підсумкова атестація передбачає оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти,

вимогам Державного стандарту. Результати ДПА фіксуються у класному журналі та додатку до Свідоцтва про здобуття базової середньої освіти

Оцінювання результатів навчання учнів здійснюється згідно з вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом на основі компетентнісного підходу. Оцінювання дає інформацію про досягнення результатів навчання на певному етапі освітнього процесу. Результати оцінювання виражаються в балах (від 1 до 12) та в оціночних судженнях.

Оцінювання здійснюється за визначеними критеріями, які дозволяють встановити відповідність між вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначеними Державним стандартом, і фактичними результатами навчання, яких досягли учні.

Загальні критерії оцінювання визначають загальні підходи до встановлення результатів навчання учнів і слугують основою критеріїв оцінювання за освітніми галузями.

Критерії оцінювання реалізуються за чотирма рівнями (початковий, середній, достатній, високий). Кожний наступний рівень охоплює вимоги до попереднього, а також додає нові.

Під час оцінювання учителі користуються загальними критеріями оцінювання результатів навчання (таблиця) та критеріями оцінювання за предметами або освітніми галузями, що розробляються методичними об'єднаннями вчителів відповідно до загальних критеріїв оцінювання з урахуванням характеристик груп загальних результатів відповідної галузі.

ЗАГАЛЬНІ КРИТЕРІЇ

оцінювання результатів навчання здобувачів освіти

відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти

Рі ве нь	Ба л	Загальна характеристика
П о ч а т к о в и й	1	Учень /учениця: - сприймає і розпізнає інформацію, отриману від учителя (інших осіб); відповідає на прості запитання за змістом почутого / прочитаного, припускається суттєвих змістових і логічних помилок; - виконує частину простих завдань / навчальних дій за наданим зразком за допомогою вчителя; - передає інформацію, намагається висловлювати свої думки, використовуючи короткі однотипні фрази.
	2	Учень /учениця: - відтворює незначну частину Інформації, отриману від учителя або із запропонованих джерел; знаходить у почутому / прочитаному часткові відповіді на прості запитання; припускається змістових і логічних помилок;

С е р е д н і й		- виконує прості завдання / навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя; показує свою зацікавленість до ідей, висловлених іншими. - комунікує з іншими за потреби, використовує прості однотипні фрази.
	3	Учень /учениця: - відтворює частину Інформації, отриманої від учителя або із запропонованих джерел; знаходить у почутому / прочитаному часткові відповіді на запитання; припускається незначних змістових і логічних помилок; - виконує завдання / навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя; долучається до роботи в групі; - висловлює свої думки простими фразами/ реченнями; просить надати зворотний зв'язок щодо ступеня розуміння та сприйняття запропонованого.
	4	Учень /учениця: - відтворює за зразком основну інформацію, отриману із запропонованих джерел; висловлює свої думки, використовуючи отриману інформацію; може пояснити окремі поняття/терміни/навчальні дії; - виконує завдання /навчальні дії за зразком під керівництвом учителя; виконує обов'язки, розподілені в групі; - використовує прості фрази / речення; сприяє спілкуванню та може надати пояснення у межах запропонованої теми.
	5	Учень /учениця: - застосовує частково основну інформацію, отриману від учителя або із запропонованих джерел, для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; знаходить у почутому/ прочитаному відповіді на прості запитання; може пояснити основні поняття / явища /навчальні дії; - виконує навчальні дії за запропонованим алгоритмом, за потреби звертаючись по допомогу; розпізнає проблемні ситуації з допомогою вчителя; виконує завдання в групі відповідно до своєї ролі; - підтримує спілкування в межах запропонованої теми, використовує прості фрази / речення.
Д о с т а	6	Учень /учениця: - застосовує інформацію, отриману від учителя або із запропонованих джерел, для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; розуміє і пояснює основні поняття / явища/ навчальні дії, наводить прості приклади; - виконує навчальні дії за запропонованим алгоритмом самостійно; розпізнає проблемні ситуації і висловлює припущення щодо розв'язання їх з допомогою вчителя; виконує спільне завдання в групі відповідно до визначених обов'язків та своєї ролі; - спілкується у межах запропонованої теми, використовує прості фрази / речення.
	7	Учень /учениця: - знаходить у запропонованих джерелах потрібну інформацію для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; відповідає на окремі запитання за опрацьованою інформацією; перетворює один вид інформації в інший за зразком; наводить окремі аргументи й приклади на підтвердження висловленої думки;

Т н і й		- виконує репродуктивні й частково-пошукові види навчальної діяльності за запропонованим алгоритмом або в співпраці з однокласниками; розпізнає проблемні ситуації, розв'язує їх відомим способом з допомогою вчителя; співпрацює в групі, виконуючи навчальні завдання. - долучається до спілкування в межах запропонованої теми та визначає завдання через поставленні запитання.
	8	Учень /учениця: - аналізує інформацію, отриману з обраних джерел, зіставляє, порівнює та групує її за заданою ознакою; вирізняє проблемні ситуації, відповідає на запитання за опрацьованою інформацією; перетворює один вид інформації в інший; наводить певні аргументи, доповнює думку/відповіді однокласників; - виконує окремі пошукові, дослідницькі та/або творчі навчальні дії, розв'язує проблемні ситуації відомими способами з опосередкованою допомогою вчителя; активно співпрацює з іншими, виконуючи навчальні завдання, визначає свої завдання в груповій роботі; - запрошує до спілкування, чітко формулюючи питання та пріоритети для обговорення та у межах запропонованої теми.
	9	Учень /учениця: - аналізує інформацію, отриману з різних джерел; вирізняє проблемні ситуації; добирає прийнятний із запропонованих спосіб для її уявлення й візуалізації; наводить аргументи та доречні приклади щодо висловленої думки; - виконує пошукові (дослідницькі) та творчі завдання; розв'язує проблемні ситуації засвоєними раніше способами, пропонує нові способи розв'язання з опосередкованою допомогою вчителя; активно співпрацює з іншими, виконуючи типові та нетипові завдання. - ініціює спілкування та обмінюється інформацією у межах запропонованої теми.
В и с о к и й	10	Учень /учениця: - виокремлює істотну й потрібну інформацію, отриману із різних самостійно вибраних джерел; вирізняє проблемні ситуації, оцінює інформацію за заданими критеріями; ставить запитання; встановлює логічні зв'язки між об'єктами, фактами, явищами; - застосовує здобуті знання й практичні вміння в різних навчальних ситуаціях; здійснює різні види діяльності, пропонує кілька способів розв'язання проблемної ситуації самостійно, у парі або групі; - розвиває ідеї/думки учасників спілкування в межах запропонованої теми та намагається укласти їх у цілісну логічну лінію, розглядаючи різні сторони проблеми.
	11	Учень /учениця: - узагальнює інформацію, отриману з різних джерел, оцінює її за визначеними критеріями; знаходить інформацію й аналізує її; висловлює власну позицію, аргументує її, робить висновки; - застосовує здобуті знання й практичні вміння в нестандартних ситуаціях; здійснює різні види діяльності, аналізує власні навчальні дії самостійно, у парі або групі; конструктивно взаємодіє у групі;

		- узагальнює головний зміст почутого під час спілкування у межах запропонованої теми; обирає оптимальний спосіб взаємодії з іншими для вирішення спільних навчальних завдань.
	12	Учень /учениця: - оцінює отриману інформацію, отриману з різних джерел, порівнює та зіставляє її; використовує усвідомлено інформацію в різних ситуаціях; - застосовує здобуті знання й практичні вміння, усвідомлює ризики і прогнозує наслідки; здійснює різні види діяльності самостійно, у парі або групі; аналізує власні навчальні дії, планує свій подальший навчальний поступ; ініціює, планує та організує співпрацю в групах для досягнення навчальних цілей, виконання дослідницьких / творчих завдань; - виступає посередником у спілкуванні у межах запропонованої теми, демонструє толерантність до різних точок зору і надає роз'яснення за потреби іншим учасникам.

Під час організації оцінювання результатів навчання здобувачів освіти необхідно:

- визначати форми поточного і підсумкового оцінювання під час планування освітнього процесу на семестр;

- формулювати об'єктивні та зрозумілі для учнів навчальні цілі; основою для формулювання таких навчальних цілей є обов'язкові очікувані результати навчання, визначені Державним стандартом/відповідними модельними Навчальними програмами;

- ознайомлювати учнів із критеріями та засобами оцінювання, за якими буде встановлюватися рівень досягнення ними результатів навчання на кінець навчального семестру та року, та ознайомлення із засобами оцінювання, якими буде встановлено результати навчання;

- надавати учням зворотний зв'язок щодо їхніх результатів навчання за певний період, який має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним; важливо не протиставляти учнів/учениць одне одному; доцільно акцентувати увагу лише на позитивній динаміці досягнень; труднощі в навчанні варто обговорювати з учнями/ученицями індивідуально; зворотний зв'язок можна надавати в письмовій, усній або електронній формі, залежно від дидактичної мети й виду навчальної діяльності, інших умов;

- створювати умови для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія); під час навчальної діяльності доцільно спрямовувати учнів на спостереження своїх дій і дій однокласників, осмислення своїх суджень і дій з огляду на їх відповідність навчальним цілям; важливим є створення умов для активної участі учнів у процесі оцінювання із застосуванням критеріїв, зокрема шляхом самооцінювання та

взаємооцінювання, та спільне визначення подальших кроків для покращення результатів навчання;

- коригувати освітній процес з урахуванням результатів оцінювання та навчальних потреб учнів.

Оцінювання результатів навчання здійснюється за допомогою різних методів, вибір яких зумовлюється особливостями змісту навчального предмета / інтегрованого курсу, його обсягом, рівнем узагальнення, віковими особливостями учнів із застосуванням різних способів і засобів:

- усного опитування (індивідуальне, групове тощо);
- спостереження;
- аналіз портфоліо;
- письмових завдань (окремі навчальні завдання, зокрема тестові з використанням ІТ, перекази, диктанти тощо, а також діагностувальні, підсумкові роботи);
- практичних завдань (завдання на лабораторному обладнанні, реальних об'єктах; розрахункові та розрахунково-графічні роботи; навчальний проект; робота з картами, діаграмами; заповнення таблиць, побудова схем, моделей, зокрема з використанням електронних засобів навчання тощо);
- завдань із використанням ІТ (онлайн-тести, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, комп'ютерні продукти тощо);
- самооцінювання, взаємооцінювання;
- комплексного, що поєднує різні способи й засоби оцінювання.

Оцінювання здійснюється із застосуванням завдань різних когнітивних рівнів: на відтворення знань, на розуміння, на застосування в стандартних і змінених навчальних ситуаціях, уміння висловлювати власні судження, ставлення тощо.

Частотність та процедури проведення оцінювання, а також види діяльності, результати яких підлягають оцінюванню, визначають педагогічні працівники з урахуванням дидактичної мети, особливостей змісту навчального предмета / інтегрованого курсу та з урахуванням етапу опанування програмовим матеріалом та етапу досягнення очікуваного результату навчання.

Під час оцінювання результатів навчання важливо враховувати дотримання здобувачами освіти принципів академічної доброчесності (самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; покликання на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей).

У разі порушення учнями принципів академічної доброчесності, зокрема, списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання під час певного виду навчальної

діяльності), учитель/учителька може ухвалити рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності і запропонувати учню/учениці повторне проходження оцінювання.

Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною лише для учнівства та його батьків (або осіб, що їх замінюють). Інформування батьків про результати навчання може відбуватися під час індивідуальних зустрічей, шляхом записів оцінювальних суджень у носіях зворотного зв'язку з батьками (паперових / електронних щоденників учнів тощо), фіксації результатів навчання у свідоцтві досягнень.

Систему оцінювання результатів навчання в освітніх галузях «Мистецтво», «Соціальна та здоров'язбережувальна», «Фізична культура» учителі здійснюють на позитивному ставленні до кожного учня, враховуючи не рівень недоліків та прорахунків, а рівень особистих досягнень, що дасть змогу вчителю об'єктивно, але водночас, не пригнічуючи особистість, оцінити тих, хто не має яскравовиражених художніх чи фізичних здібностей, проте характеризується сумлінним ставленням до навчання, активністю, ініціативністю.

Оцінювання результатів навчання учнів 5-8 класів здійснюється окремо за кожним предметом: «Музичне мистецтво», «Образотворче мистецтво».

Оскільки «Етика» - це вибірковий освітній компонент і він спрямований лише на одну групу результатів, тому, педагогічною радою Протокол № 1 від 29.08.2025 вирішили, що достатньо одного-єдиного стовпця ГРЗ. Перед семестровою також виставляємо одну групу результатів ГРЗ.

Під час оцінювання навчальних досягнень потрібно враховувати дотримання учнями принципів доброчесності відповідно до Положення гімназії про академічну доброчесність.

Забезпечити наступність між підходами до оцінювання результатів навчання здобувачів початкової та базової середньої освіти. За рішенням педагогічної ради визначити адаптаційним періодом для учнів 5 класу вересень I семестру. Впродовж адаптаційного періоду оцінювання результатів навчання учнів не здійснювати. Після адаптаційного періоду в I та II семестрах заклад освіти буде здійснювати оцінювання за 12 – бальною шкалою.

Тематичне оцінювання не здійснюється.

Оцінювання має бути зорієнтованим на очікувані групи результатів навчання, передбачені навчальною програмою з відповідного предмета або курсу.

Якщо рівень результатів навчання учня/учениці визначити неможливо через тривалу відсутність учня/учениці, у класному журналі та свідоцтві досягнень робиться запис «(н/а)» (не атестований(а)).

4. Навчальний план для 9 класу

Навчальний план для 8-9 класів розроблений на виконання:

- Законів України «Про освіту» (стаття 33), «Про повну загальну середню

освіту» (стаття 11);

- Постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти»;

- Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня затвердженої наказом МОН України від 20 квітня 2018 року №405,

- наказу МОН України від 13.04.2011 № 329 «Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти»,

- наказу МОН України від 16.04.2018 р №367. «Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти»

- Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти,

- навчальних програм, підручників та навчально-методичних посібників, рекомендованих МОН України.

Метою повної загальної середньої освіти є реалізація Державних стандартів у галузі освіти, створення умов для підвищення рівня розвитку кожної дитини, її самореалізації; всебічний розвиток, виховання і соціалізацію особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Для підвищення рівня фінансової грамотності, ознайомлення з практикою фінансової діяльності задля підвищення рівня власного добробуту та добробуту своєї родини введено курс за вибором у 8 класі (1 год.) «Фінансова грамотність».

Навчальний план для учнів 8-9 класів розроблений у відповідності до наказу МОН України від 20.04.2018 № 405 «Про затвердження Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня» .

Навчальний план для 8-9 класів на 2024/2025 навчальний рік

Освітні галузі	Навчальні предмети	9
Мови і літератури	Українська мова	2
	Українська література	2
	Іноземна мова	3
	Зарубіжна література	2
Математика	Математика	
	Алгебра	2
	Геометрія	2
Суспільство знавство	Історія України	1,5
	Всесвітня історія	1
	Основи правознавства	1

Природо знавство	Природознавство	-
	Географія	1,5
	Біологія	2
	Хімія	2
	Фізика	3
Мистецтво	Мистецтво	1
	Музичне мистецтво	-
	Образотворче мистецтво	-
Технології	Інформатика	2
	Трудове навчання	1
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	3
	Основи здоров'я	1
Разом		30+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		
		Фінансова грамотність
Гранично допустиме навчальне навантаження		33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		30+3= 33

За рішенням педагогічної ради, у відповідності до статево-вікових особливостей учнів, їхніх інтересів, матеріально-технічної бази гімназії, змістове наповнення предмета «Фізична культура» для 9 класу у закладі сформувати з таких варіативних модулів:

9 клас - легка атлетика, футбол, гімнастика, волейбол, баскетбол.

4.1. Вимоги до осіб, які навчаються за освітньою програмою

Вимоги до осіб, які можуть продовжувати здобуття базової середньої освіти у 9 класу

Здобувачі освіти, які завершили навчання у 7 класі на 1 вересня поточного навчального року повинні продовжувати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року. Особи з особливими освітніми потребами можуть продовжувати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

4.2. Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 9-х класів складає 1260 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах закладу загальної середньої освіти II ступеня

Навчальний план передбачає реалізацію освітніх галузей Державного стандарту через окремі предмети та охоплює інваріантну та варіативну складову.

4.3. Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті базової загальної середньої освіти, затвердженому Кабінетом Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1392(зі змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 538 від 07.08.2013, № 143 від 26.02.2020) визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної галузі та навчальних програм.

Результати навчання в 8-9 класах повинні робити внесок у формування таких ключових компетентностей учнів:

№з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною мовою	<i>Уміння:</i> ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. <i>Ставлення:</i> розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. <i>Навчальні ресурси:</i> означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем.
2	Спілкування іноземними мовами	<i>Уміння:</i> здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.

		<i>Ставлення:</i> критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. <i>Навчальні ресурси:</i> підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	<i>Уміння:</i> оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. <i>Ставлення:</i> усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. <i>Навчальні ресурси:</i> розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<i>Уміння:</i> розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. <i>Ставлення:</i> усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях <i>Навчальні ресурси:</i> складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу.

5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів.
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в

		життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва.
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних, враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності формуються засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію освітнього середовища – зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

- окремі предмети – виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проєкти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

- предмети за вибором;
- роботу в проєктах;
- позакласну роботу.

Наскрізні лінії ключових компетентностей:

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.

Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, Формування економного ставлення до природних ресурсів.
---	---

4.4. Перелік навчальних програм

Ознайомитися із зазначеним переліком навчальних програм рекомендованих Міністерством освіти і науки України для використання в освітньому процесі закладів освіти у 2025/2026 навчальному році можна за вказаним посиланням

-<https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/osvitni-programi/navchalni-programi-dlya-6-9-klasiv>;

4.5. Форми організації освітнього процесу та методи навчання

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб.

Основною формою організації освітнього процесу є класно-урочна система. В освітньому процесі використовуються різні типи уроку: формування компетентностей, розвитку компетентностей, перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей, корекції основних компетентностей, комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, брифінги, квести, інтерактивні уроки, інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосовувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-9 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу,

учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учням, які готуються здавати ДПА можливе проведення оглядових консультацій, які виконують коригувальну функцію, допомагаючи учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів. Консультація будується за принципом питань і відповідей.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

За необхідності освітній процес може відбуватися в дистанційному та змішаному режимах із використанням сучасних освітніх інструментів.

Дистанційний формат навчання у гімназії організовано з використання платформи Google Classroom, яка дозволяє організувати онлайн-навчання, використовуючи відео-, текстову та графічну інформацію. Учитель проводить тестування, контролює, систематизує, оцінює діяльність, переглядає результати виконання вправ, застосовує різні форми оцінювання, коментує й організовує ефективне спілкування з учнями в режимі реального часу. Домашні завдання записуються в електронних журналах на сайті гімназії, а також у Viber-групах класу.

Основними формами онлайн-комунікації під час дистанційного формату навчання у закладі освіти є відеоконференція, чат, електронна пошта; головними інструментами, які використовують педагогічні працівники є відео, онлайн-дошки, тести, інтерактивні сервіси миттєвого опитування, цифрова творчість учнів.

Заклад освіти при дистанційному форматі навчання дотримується санітарних правил та норм щодо складання розкладу уроків, безперервної тривалості навчальної діяльності з технічними засобами навчання, тривалості виконання завдань для самопідготовки у позанавчальний час (вчитель сам

обирає форми, методи та засоби дистанційного навчання, доцільність синхронних або асинхронних занять.

Ефективність освіти у гімназії під час очного, дистанційного та сімейного (домашнього) навчання, залежить від уміння педагога правильно вибрати методи та прийоми навчання в конкретних умовах для кожного уроку.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

4.6. Інструментарій оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється відповідно до Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13 квітня 2011 р. № 329 (зареєстровано в Міністерстві юстиції України від 11 травня 2011 р. за № 566/19304), та Орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 21 серпня 2013 р. № 1222.

Відповідно до ступеня оволодіння знаннями і способами діяльності виокремлюються чотири рівні навчальних досягнень учнів: початковий, середній, достатній, високий.

Оцінювання здійснюється у процесі повсякденного вивчення результатів навчальної роботи учнів, а також за результатами перевірки навчальних досягнень учнів: усної (індивідуальне, групове, фронтальне опитування), письмової (самостійна робота, контрольна робота, тематична контрольна робота, тестування, та ін.) та Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13.04.2011 року №329. Критерії, що розробляються вчителями спільно з учнями для оцінювання різних видів завдань, для різних занять або навчальних тем, розміщуються в навчальних кабінетах або ж оголошуються перед початком виконання робіт.

Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з усіх предметів розміщені на офіційному сайті закладу.

Основними видами оцінювання навчальних досягнень учнів є поточне, тематичне, семестрове, річне оцінювання та державна підсумкова атестація.

Поточне оцінювання здійснюється у процесі поурочного вивчення теми. Його основними завдання є: встановлення й оцінювання рівнів розуміння і первинного засвоєння окремих елементів змісту теми, встановлення зв'язків між ними та засвоєним змістом попередніх тем, закріплення знань, умінь і навичок. Формами поточного оцінювання є індивідуальне та фронтальне опитування; робота з діаграмами, графіками, схемами; зарисовки біологічних об'єктів; робота з контурними картами; виконання учнями різних видів письмових робіт; взаємоконтроль учнів у парах і групах; самоконтроль тощо.

Тематичному оцінюванню навчальних досягнень підлягають основні результати вивчення теми (розділу).

Тематичне оцінювання навчальних досягнень учнів забезпечує:

- усунення безсистемності в оцінюванні;
- підвищення об'єктивності оцінки знань, навичок і вмінь;
- індивідуальний та диференційований підхід до організації навчання;
- систематизацію й узагальнення навчального матеріалу;
- концентрацію уваги учнів до найсуттєвішого в системі знань з кожного предмета.

Тематична оцінка виставляється на підставі результатів опанування учнями матеріалу теми впродовж її вивчення з урахуванням поточних оцінок, різних видів навчальних робіт (практичних, лабораторних, контрольних робіт) та навчальної активності школярів.

Перед початком вивчення чергової теми всі учні мають бути ознайомлені з тривалістю вивчення теми (кількість занять); кількістю й тематикою обов'язкових робіт і термінами їх проведення; умовами оцінювання. У процесі вивчення значних за обсягом тем дозволяється проводити декілька проміжних тематичних оцінювань. І, навпаки, якщо на опанування матеріалу теми передбачено, наприклад, 2-3 навчальні години, вони можуть об'єднуватися для проведення тематичного оцінювання. При виставленні тематичної оцінки враховуються всі види навчальної діяльності, що підлягали оцінюванню протягом вивчення теми. При цьому проведення окремої тематичної атестації при здійсненні відповідного оцінювання не передбачається.

Оцінка за семестр виставляється за результатами тематичного оцінювання, а за рік - на основі семестрових оцінок. Учень (учениця) має право на підвищення семестрової оцінки. Семестрове оцінювання здійснюється на підставі тематичних оцінок. При цьому мають враховуватися динаміка особистих навчальних досягнень учня (учениці) з предмета протягом семестру, важливість теми, тривалість її вивчення, складність змісту тощо.

Річне оцінювання здійснюється на підставі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. При виставленні річної оцінки мають враховуватися: динаміка особистих навчальних досягнень учня (учениці) з предмета протягом року; важливість тем, які вивчались у I та II семестрах, тривалість їх вивчення та складність змісту; рівень узагальнення й уміння застосовувати набуті протягом навчального року знання тощо. Відповідно до чинних нормативних актів і семестрова і річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Коригування семестрової оцінки проводиться згідно з пунктом 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496. Коригування річної оцінки проводиться згідно з пунктами 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти на наступний рік навчання затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 14.07 2015 № 762 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки

України від 08 травня 2019 року № 621).

Особливості оцінювання та визнання результатів навчання окремих категорій учнів

Для учнів, які в умовах воєнного стану вимушено виїхали за межі України та повернулися в Україну, визнання результатів навчання здійснюється в порядку, визначеному педагогічною радою, із урахуванням наказу МОН від 02.08.2024 № 1093;

для учнів із числа внутрішньо переміщених осіб - може бути здійснено на основі довідки або іншого документа, виданого закладом освіти, у якому дитина здобувала освіту за місцем тимчасового перебування.

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких навчальних предметів за рівень початкової освіти учні мають пройти відповідне оцінювання впродовж I семестру навчального року.

Оцінювання результатів навчання учнів, які одночасно здобувають чи здобували освіту в країні перебування та гімназії, буде здійснюватися відповідно до статті 14 Закону України «Про повну загальну середню освіту» та рекомендацій щодо зарахування результатів навчання українських дітей у закладах освіти країни перебування (наказ МОН України № 836 від 13.06.2024 р. " Про внесення змін у методичні рекомендації щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні".

Учням, які вимушені були змінити місце проживання і здобували освіту в школах за кордоном, зараховувати результати навчання в закладі освіти за місцем перебування з тих предметів, що передбачені і навчальним планом закладу освіти країни перебування, і навчальним планом української школи. Для учнів, які одночасно навчаються в школі країни перебування і в Денисівській гімназії, річне оцінювання може бути проведено перед початком наступного навчального року з урахуванням результатів навчання в закладі освіти країни перебування.

Річне оцінювання з української мови, української літератури, Історії України та географії проводити відповідно до модифікованих програм, рекомендації щодо використання яких затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 16 травня 2024 року № 701. Річне оцінювання з предметів, передбачених тільки українськими освітніми програмами, може проводитись із використанням технологій дистанційного навчання і засобів зв'язку.

Під час зарахування результатів навчання, отриманих учнями під час навчання за кордоном, потрібно послуговуватися співвіднесенням шкали відповідної країни та української 12-бальної системи (таблиці зі співвіднесенням моделей оцінювання різних країн розміщено за покликанням <https://mon.gov.ua/news/mon-zatverdilo-rekomendatsii-shchodo-perezarakhuvannia->

[otsinok-iz-zakordonnykh-shkil](#)). Якщо моделі оцінювання відрізняються, потрібно виставляти оцінку на користь учня.

Наприклад, якщо учень чи учениця отримали в Естонії оцінку «5» (дуже добре), що відповідає українському високому рівню, потрібно виставляти найвищу оцінку в категорії - «12».

Україна		Естонія	
Рівень	Оцінка (Шкала)	Рівень	Оцінка (Шкала)
Початковий	1	Погано (Nõrge)	1
	2		
	3		
Середній	4	Слабо (Pidev)	2
	5		
	6		
Достатній	7	Задовільно (Rahuldav)	3
	8		
	9	Добре (Hea)	4
	10	Дуже добре (Väga Hea)	5
	11		
	12		

У випадку, якщо в таблиці відсутні дані щодо моделі оцінювання країни, яка атестувала учня чи ученицю, потрібно скористатися загальними принципами

переведення оцінок, ураховуючи описовий результат:

Описовий результат	Рівень за українською моделлю	Оцінка за українською моделлю
Unsatisfactory / poor / very poor / threshold / failed performance / low / very low / weak	початковий	1-3
Satisfactory / fair / fairly good	середній	4-6
Good / basic	достатній	7-9
Excellent / advanced / very good / outstanding	високий	10-12

Особливості формування навчальних планів

Навчальні плани для початкової, базової (9 класу) містять інваріантну та варіативну складову, для базової школи у класах НУШ - перелік освітніх

компонентів – предметів, інтегрованих курсів (у тому числі і вибірових).

Інваріантна складова сформована на державному рівні і складена за освітніми галузями згідно з Типовими навчальними планами.

Враховуючи індивідуальні освітні потреби учнів, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу, години вибірових освітніх компонентів, варіативної складової навчального плану використано для збільшення кількості годин на обов'язкові освітні компоненти, на запровадження курсів за вибором та індивідуальних занять і консультацій. У випадку використання годин варіативної частини навчального плану на підсилення предметів інваріантної складової вчитель самостійно здійснює розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми. Розподіл годин фіксується у календарному плані, перевіряється директором закладу освіти чи його заступником. Вчитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для предмета, на підсилення якого використано зазначені години.

Розподіл годин варіативної складової на 2025/2026 навчальний рік розглянуто на педагогічній раді (протокол №1 від 29.08.2025).

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до чинного законодавства.

Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Збереження життя і здоров'я дітей належить до головних завдань гімназії. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура", "Основи здоров'я", «Основи здоров'я, безпека та добробут», а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах початкової та базової (для 5-8,9 класів) гімназії.

Відповідно до висновку Білогірського інклюзивно-ресурсного центру та наказу директора по Денисівській гімназії № __ «Про відкриття класів з інклюзивним навчанням» запроваджено мережу навчання з **інклюзивною формою**

№ п/п	Прізвище, ім'я, по-батькові учня	Клас	Інвалід ність	Рівень підтри мки	Висновок ІРЦ	Корекційні години	Хто читає корекційні г
1.							.